

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญที่สุดของมนุษย์ เพราะการศึกษามีบทบาทต่อการพัฒนา ความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอันมาก การพัฒนาคุณภาพของมนุษย์และการสร้างพลังในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และมีคุณธรรม มีความรู้ จริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องเป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและคำนึงถึงประโยชน์ของสังคม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นและเป็นหน้าที่ที่สำคัญของโรงเรียนที่ต้องจัดการศึกษาที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมาตรฐานด้านปัจจัยกำหนดให้ครูมีความสามารถในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (เลิศชาย ปานนุช, 2552 : เว็บไซต์) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้แล้วยังมีกระแสในการผลักดันหลายด้านหลายประการด้วยกัน กล่าวคือ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองและถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และได้กำหนดเป้าหมายและมาตรการที่มุ่งให้ครูสอนผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและนำระบบคุณภาพของครูที่คุรุสภาได้พัฒนาขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับคุณภาพสูง

นอกจากนี้ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภายังได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลายมาตรฐาน เช่น การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลายมาตรฐาน เช่น การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน เป็นต้น ดังนั้น การใช้วิธีการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจาก แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เน้นให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของสังคม เรียนรู้ร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน ฝึกฝนให้รู้จักการใช้เทคนิคและวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิสระและมีความรับผิดชอบ โดยมีครูเป็นเพียงผู้กระตุ้น ชวนเข้า ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ยึดหลักให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่มุ่งส่งเสริมที่จะพัฒนาคนหรือผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แนวคิดที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นั่นคือครูผู้สอนต้องรู้จักการจัดประสบการณ์โดยมีกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักคิดค้น สร้าง และลงมือปฏิบัติจริงเพื่อได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง สรุปความคิด ความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ความสุข และนำความรู้ไปใช้ได้เกิดประโยชน์สูงสุด ฉะนั้นการพัฒนาการเรียนรู้อาศัยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในรายวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจนั้น เป็นรายวิชาพื้นฐานที่สำคัญ จึงควรนำการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเข้ามาใช้ เพื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ และเข้าใจรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษา มีความสนใจในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน เพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ของนักศึกษาสาขาออกแบบนิเทศศาสตร์ เป็นวิชาตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาอื่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักศึกษา จากการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในของนักศึกษาที่มีต่อการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ได้แนวทางสำหรับอาจารย์ที่ทำการสอนวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ และสาขาอื่น ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้อื่น ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาออกแบบนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาออกแบบนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ เรื่อง จรรยาบรรณของนักธุรกิจและปัญหาในการดำเนินธุรกิจ โดยใช้หนังสือ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ของ ทวีทิม วงศ์ประยูร และคณะ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาสอน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การเน้นให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของสังคม เรียนรู้ร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน ฝึกฝนให้รู้จักการใช้เทคนิคและวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิสระและมีความรับผิดชอบ โดยมีครูเป็นเพียงผู้กระตุ้น ยั่วเย้า ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ยึดหลักให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่มุ่งส่งเสริมที่จะพัฒนาคนหรือผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบความรู้ของนักศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบผู้เรียนก่อนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. ประสิทธิภาพการเรียนรู้วิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง
 - 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่นักศึกษาทุกคนสามารถทำคะแนนแบบทดสอบท้ายแผน และคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป
 - 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป
4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของนักศึกษาสาขาออกแบบนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม